

VIZE REVITALIZACE LOKALITY U VODOTOKU

Výsledky hodnocení prezentací ze dne 3. 11. 2021

Účel prezentací:

Účelem prezentací je vybrat nejvhodnějšího partnera pro dlouhodobou spolupráci na zpracování ideové studie revitalizace lokality U Vodotoku a následnou spolupráci na jejím postupném naplňování.

Nabídku zpracovat prezentaci přijaly tyto týmy:

Atelier Viktor Tuček

Atelier YYYY

Složení hodnotícího panelu:

Ing. arch. Martin Hrouda, architekt, U/U studio

Ing. Jindřich Vaněk, krajinný inženýr, Katedra zahradní a krajinné architektury ČZU

Patrik Opa, MBA, radní pro územní rozvoj, výstavbu a památkovou péče

Moderátor a zapisovatel:

Mgr. Martin Veselý, PhD.

Požadovaný obsah prezentací:

Prezentace měly stručně a výstižně odpovědět zejména na tyto otázky:

- 1) Jaké úpravy dřevních porostů doporučujete realizovat za účelem zvýšení přehlednosti a průhlednosti území a zefektivnění údržby zeleně při zachování přírodního charakteru lokality?
- 2) Zda a jakým způsobem doporučujete upravit či doplnit stávající cestní síť s ohledem na cílový charakter a aktivity v území?
- 3) Jaké aktivity nad rámec současných procházek a venčení psů by se v lokalitě mohly/měly odehrávat a případně v které části území? Jaké vybavení/mobiliář jsou pro tyto aktivity potřeba doplnit?
- 4) Kam by bylo vhodné přemístit/přeřesit kontejnerové stání na tříděný odpad z exponovaného místa při vstupu na psí hřiště a cestu podél "rybníčku"?

Primárním řešeným územím je pozemek p. č. 140/98, k. ú. Lhotka ve správě MČ Praha 4.

Revitalizace tohoto pozemku však měla být zasazena do širšího kontextu místa a zpracovatelé měli doporučit dílčí intervence na sousedních pozemcích v majetku hl. m. Prahy, které nejsou svěřeny do správy MČ.

Pravidla hodnocení prezentací:

Odevzdané prezentace byly členům hodnotícího panelu zaslány předem a následně proběhla prezentace v prostorách ÚMČ s diskusí (odpověďmi na doplňující otázky). Z důvodu rovnocenných podmínek pro všechny účastníky nebylo možné účastnit se prezentací ostatních týmů.

Odevzdané prezentace jsou po schválení hodnotícího protokolu členy hodnotícího panelu zveřejněny spolu s tímto protokolem.

Hodnocení prezentací:

Obě předložené prezentace velmi uspokojivě odpověděly na otázky 1-3 výše. Odpověď na čtvrtou otázku oba týmy pojaly méně konkrétně, což je však v této fázi pochopitelné. Hodnotitelé považují obě předložené prezentace za poctivě zpracované a podnětné. Obě mají své silné a slabší stránky a jejich celkovou kvalita je vyrovnaná.

Silné stránky prezentace atelieru Viktor Tuček:

- promyšlené architektonicko-urbanistické řešení hlavního vstupu do území ze západu
- konkrétní názor na uliční profil a stanoviště kontejnerů
- podrobnější rozpracování širších vztahů
- jasný návrh na řešení v lokalitě poptávané psí zóny
- rozšíření mokřadního pásu

Slabé stránky prezentace atelieru Viktor Tuček:

- méně přesvědčivý způsob docílení větší sociální kontroly v území
- diskutabilní idea vytvoření funkčních cest "lesoparkem" pouze četnější sečí trávy a prořezy dřevin
- méně jasné definování krajinných os v území
- riziko přetížení území aktivitami

Silné stránky prezentace atelieru YYYY:

- koncepčně ucelený přístup
- promyšlená práce s krajinnými prvky a kompozicí
- potenciálně lepší řešení radiálního pěšího propojení
- aktivní přístup k řešení problému čistoty vody
- inkluzivní přístup k aktivitám v území

Slabé stránky prezentace atelieru YYYY:

- méně rozpracované širší vztahy
- nejednoznačný přístup k řešení otázky venčení psů
- riziko přetížení území aktivitami
- ne zcela domyšlená skladba aktivit

Z důvodu celkově vyrovnaných kvalit obou přístupů vyzval hodnotící panel zapojené týmy k zodpovězení těchto otázek písemnou formou:

1) Jakou předpokládáte v lokalitě celoroční aktivitu (využití, pohledovou a ekologickou atraktivitu v různých ročních obdobích)?

2) Jakým způsobem navrhujete řešit propojení lokality U Vodotoku s navazující vycházkovou trasou údolím Zátíšského potoka?

Odpovědi atelieru Viktor Tuček:

1) Navržené aktivity, které nabízejí atrakce a herní prvky pro mladší děti i teenagery, místa pro volnou hru, venčení psů, pozorování fauny a flory, či vzdělávací potenciál nebo jen odpočinek či procházka, to jsou všechno aktivity, které lze vykonávat po celý rok. Sezónní aktivitou může být letní grilování v rámci komunitních skupin, v zimě se samozřejmě přidává běžkování, sáňkování a třeba i bruslení na zamrzlé vodní ploše.

Přírodní charakter lokality utváří především vodní plocha, která je v městském kontextu vzácná. Rybník a jeho fauna a flora jsou atraktivní po celý rok. Na lokalitě si velmi považujeme velký podíl stávající hmoty zeleně, která je sama o sobě během roku velice proměnlivá. Vnímání střídání ročních období zde podporuje vysoký podíl listnatých druhů, u nichž je podzimní barvení listů a opad plodů velice atraktivní a umožňuje zapojení přírodnin do hry a tvorby dětí, např. velkoplošné mandaly z listů. Jarní kvetoucí efekt posiluje zastoupení ovocných druhů ve svahu (myrobalány, slivoně) a lipový porost, který lze také využít pro sběr květů na sušení. Ve vybraných částech uvažujeme s doplněním bylinného patra trvalek do stinných i slunečných stanovišť.

Vzrostlé stromy i vodní plocha jsou celoroční ptáčím pozorovatelnou, v břehovém porostu žijí skokani a ropuchy. S dostatečným odstupem chceme jejich život přiblížit návštěvníkům, instalovat vyhlídkové molo, krmítka a hnízdní budky. Vysvětlení přírodních procesů, které se odehrávají během roku, lze popsat schémata na infopanelech.

Návrhem přispíváme k posílení celoměstského systému zeleně a jeho využití pro krátkodobou rekreaci obyvatel.

2) Propojení považujeme za velmi důležité. U vstupu do území od ulice Nad Koupadly se protínají dvě hlavní pěší trasy. Podélná osa prochází řešeným územím podél rybníka od biotopu a pokračuje dále do údolí. Příčná osa propojuje sídliště se sportovními areály ve Lhotce. Proto je úprava tohoto prostranství klíčová. Měl by zde vzniknout kultivovaný veřejný prostor s preferencí pěších a cyklistů, kteří by zde měli volný a bezpečný pohyb po celé ploše. Zklidnění prostoru přispěje redukce asfaltové plochy a zmenšení poloměrů napojení. Z dopravního hlediska by zde měl být od zaústění do ulice Nad Koupadly režim obytné zóny: *(sdílený dopravní prostor by měl stejnou výškovou úroveň a vzniká společná plocha pro všechny druhy dopravy, nejvyšší dovolená rychlost je 20 km/h, vozidla nesmějí ohrozit chodce, řidič musí dbát vůči chodcům zvýšené opatrnosti, popř. zastavit vozidlo).*

Materiálové řešení povrchů uvažujeme s kamennou dlažbou v kombinaci s betonovou dlažbou. Na méně zatížených plochách lze použít i stěrkový trávník se 100% vsakem vody a štěrkovými podkladními vrstvami. Prostor by doplňovalo vhodné osvětlení, orientační systém a mobiliář.

Uvědomujeme si také potřebu revitalizovat bezprostředně navazující území směrem do údolí a postupně i zde upravit koryto potoka, postarat se o probírku stromů a keřů atd. tak, aby se obě části propojily do jednoho celku.

Odpovědi atelieru YYYYY:

1) Vzhledem k tomu, že současná druhová skladba zvláště stromového patra je velmi homogenní, ke zvýšení pohledové a ekologické atraktivity výrazně přispěje zpestření vegetační skladby.

Ke zpestření druhové skladby navrhujeme doplnit ovocné dřeviny a vícekmenné keře s esteticky atraktivními plody.

Ovocné dřeviny vnesou do řešeného prostoru výrazný **jarní efekt svým kvetením** a zároveň poskytnou **potravu pro opylovače**. V podzimním období **zvýší atraktivitu území svými plody**, které mohou být lákadlem pro obyvatele sídliště, kteří jinak uprostřed města k ovocným dřevinám přístup nemají. Ovocné dřeviny mají také **potenciál podpořit komunitní život** např. vznik spolků, které se budou o dřeviny starat, „adopce“ jednotlivých stromů skupinami či jednotlivci, společné sklizně spojené se sousedskými slavnostmi.

Keře s esteticky atraktivními plody oživí prostor zvláště v podzimním a zimním období a to jak přímo **barevným působením svých plodů**, tak nepřímo tím, že **přilákají ptáky** a jiné drobné živočichy.

Ekologickou atraktivitu lokality je možné podpořit také **vhodným managementem údržby**, jako např. **různá intenzita seče** pro extenzivní a intenzivní plochy **nebo ponechání opadaného listí** v extenzivních částech pod keři, které poskytne úkryt pro drobné živočichy v zimním období.

Opatření zvyšující pohledovou či ekologickou atraktivitu zároveň zvyšují také uživatelskou atraktivitu, protože přinášejí více podnětů k pozorování a interakci.

2) Západní část lokality U Vodotoku je zároveň hlavním vstupem do údolí Zátíšského potoka (z ulice Nad Zátíším), v tomto místě je navázána i cyklostezka A214. V místě není průchod do údolí zřetelný, ani nijak označený, což vnímáme jako bariéru v průchodnosti územím.

V tomto místě vidíme jako stěžejní prostor vstupu zkultivovat a **průchod do údolí jednoznačně akcentovat**, aby byl pro příchozí **čitelný, jasný a bezpečný**. Zároveň se nabízí zpřístupnění samotné vegetace údolí Zátíšského potoka **terénními stezkami** (viz. například podobné řešení terénních komunikací v Jelením příkopu) a zviditelnění napojení na stávající pěšiny z ulice Klánova a z ulice Nad Zátíším, které ústí do ulice cca 150 m od řešené lokality.

V blízkém okolí lokality je od r. 2016 nově vedena oblíbená turistická trasa – značená zeleně. Patří mezi jen cca 10% ryze pražských turistických tras a je vedena přes zalesněné lokality z Modřanské rokle přes Kamýk, Lhotku (kolem Zátíšského potoka, dále podél jeho údolí) do Hodkoviček. Napojení řešené lokality na tuto trasu se vyloženě nabízí.

V tomto kontextu se otevírá možnost **vytvoření naučné stezky** o Zátíšském potoce, kterou by bylo možné napojit na koncept informačního systému přírodních zajímavostí (od stromů, keřů až po živočichy) zelené turistické trasy.

Místo U Vodotoku by zároveň umožnilo **propojení s prostorem koupaliště Lhotka**, které je žádoucí využívat i mimo koupací sezónu. Biotop by bylo možné zpřístupnit jako park a napojit jej novou bránou na páteřní komunikaci lokality u biotopu. Brána by tak sloužila v podzimních, zimních a jarních měsících, samostatný vstup pro návštěvníky letního provozu by zůstal nenarušen. Celá stezka by tak byla obohacena o kultivovaný prostor parku biotopu Lhotka i o první setkání se Zátíšským potokem v místě U Vodotoku.

Závěr:

Oba týmy zodpověděly doplňující otázky velmi pečlivě. Členové hodnotícího panelu se shodli, že odpovědi atelieru YYYY jsou exaktnější, komplexnější, o něco lépe reagující na potřeby lokality a možnosti zadavatele. S přihlédnutím k odpovědím na doplňující otázky proto hodnotitelé dospěli ke konsensuálnímu rozhodnutí **doporučit MČ Praha 4 jako partnera pro další spolupráci atelier YYYY.**

V Praze dne 5. 11. 2021 zapsal Martin Veselý